

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-427/16-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Centrum BAZALKA – Základní škola speciální a Mateřská škola speciální, o.p.s.
Sídlo	U Jeslí 198, 370 01 České Budějovice
E-mail právnické osoby	skola@centrumbazalka.cz
IČ	28086830
Identifikátor	691000450
Právní forma	Obecně prospěšná spol.
Zastupující	Mgr. Jana Kuzdasová
Zřizovatel	Centrum BAZALKA - Základní škola speciální a Mateřská škola speciální, o.p.s.
Místo inspekční činnosti	U Jeslí 198, 370 01 České Budějovice
Termín inspekční činnosti	31. 5. 2016 – 1. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) a odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů pro účely přiznání dotací podle zvláštního právního předpisu na základě žádosti právnické osoby, která vykonává činnost školy/školského zařízení.

Charakteristika

Mateřská škola speciální a Základní škola speciální, o.p.s., České Budějovice (dále jen „škola“) vykonává činnost mateřské školy speciální (dále „MŠS“) a základní školy speciální (dále „ZŠS“). Zajišťuje v jihočeském regionu vzdělávání dětí a žáků se středně těžkým a těžkým kombinovaným postižením (mentální, smyslové, tělesné) a s poruchami autistického spektra. Činnost školy je organizačně i provozně spjata s Centrem Bazalka, které nabízí dětem a žákům sociální a doplňkové služby – pobyt v Centru v době mimo vyučování, pomoc asistenta sociálních služeb v průběhu vyučování. Díky spolupráci s Centrem mohou děti a žáci pravidelně využívat speciální terapie (fyzioterapii, logopedii, zrakovou stimulaci aj.). Škola využívá konceptu tzv. bazální stimulace, která umožňuje dětem s těžkým psychosomatickým postižením rozvoj jejich osobnosti a výrazné zlepšení komunikace se svým okolím. Vzhledem ke zvýšené poptávce o vzdělávání byla kapacita školy v letech 2013–2014 navýšena z 18 na 36 míst a zároveň byly rozšířeny prostory o další budovu, která se nachází v docházkové vzdálenosti od hlavní budovy. V letošním školním roce je ke vzdělávání zapsáno 22 žáků ZŠS a 6 dětí MŠS. Škola je kompletně bezbariérová.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školní vzdělávací programy pro základní a předškolní vzdělávání jsou sestaveny v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a kladou důraz na propojení výchovně-vzdělávacího procesu s odbornou komplexní péčí za využití reedukačních, kompenzačních a rehabilitačních metod. Záměrem školy je dosahovat hodnot založených na kvalitě poskytované péče, respektu ke vzájemné spolupráci i odvaze hledat nové cesty. Na vytváření hodnot se podílí všichni zaměstnanci školy. Edukace dětí a žáků je zaměřena na osvojování přiměřených poznatků a pracovních dovedností, rozvíjení komunikačních a motorických schopností a vypěstování návyků a dovedností samostatnosti a sebeobsluhy. Součástí vzdělávání je nabídka podpůrných opatření různé míry, která odpovídají potřebám jednotlivých dětí a žáků. Vedle úpravy organizace vzdělávání (snížený počet žáků ve třídě, prostorové uspořádání, práce s délkou učební hodiny) jsou při výuce využívány speciální učebnice, učební pomůcky a didaktické materiály, speciální metody, formy a postupy.

Personálně došlo v průběhu školního roku k dílčím změnám ve vedení školy. Nastupující zkušené ředitelce školy se podařilo stabilizovat situaci a pokračovat v nastaveném systému řízení i přenosu informací. Efektivitu vedení zvýšila delegováním kompetencí na svého zástupce. Vedení školy sleduje naplnění stanovených cílů a vizí školy, podporuje průběžné zkvalitňování materiálního vybavení, zřizování nových učeben i prověřováním účinnosti školního vzdělávacího programu.

Desetiletý tým pedagogických pracovníků včetně ředitelky a 4 asistentů pedagoga má příslušné odborné vzdělání. Jeden učitel dokončuje studium ke splnění odborné kvalifikace. Asistenti pedagoga mají správně vymezené kompetence a účelně nastavenou pracovní náplň. Součástí týmu jsou externí odborníci, kteří poskytují terapeutické služby (logoped, zrakový terapeut aj.).

Pedagogové se scházejí k projednávání odborných témat na pravidelných pedagogických radách, kde hodnotí účinnost přijímaných opatření. V kontrolní činnosti se ředitelka zaměřila na vedení školní dokumentace, méně na poskytování zpětné vazby začínajícím učitelům. Škola má propracovaný systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Důraz je kladen na odbornost především v oblastech speciálních terapií, metod a forem práce s dětmi a žáky s postižením. Oblast profesního a osobnostního růstu pedagogů zvyšuje také

metoda supervize, která pomáhá pedagogům vnímat a reflektovat vlastní práci a zvyšovat tak její kvalitu.

Materiální podmínky školy zohledňují specifické požadavky zdravotně postižených dětí a žáků, byly provedeny stavební úpravy prostor a škola je kompletně bezbariérová. Využívána je také přilehlá prostorná zahrada, která se průběžně dle potřeb upravuje. S navýšením kapacity byly vybudovány a zařízeny nové prostory pro výuku i rehabilitaci. Pro speciální potřeby dětí a žáků je upraven také školní nábytek. Škola disponuje prostory pro individuální terapie – smyslovou výchovu, logopedii, relaxaci a stimulaci i pro nácvik zrakových dovedností. Má k dispozici širokou škálu kompenzačních a didaktických pomůcek, často i své vlastní výroby. Ve třídách pro žáky s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami jsou umístěny koutky s různými relaxačními prvky. Škola využívá také počítače s moderními výukovými programy, které zvyšují efektivitu procesu učení.

Škola hospodařila v letech 2014 a 2015 s finančními prostředky z dotací poskytnutými ze státního rozpočtu včetně finančních prostředků v rámci národních rozvojových programů na posílení mzdových prostředků. Dále škola čerpala finanční prostředky z rozvojového programu „Financování asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením v soukromých školách v roce 2014 a 2015“. Od významných firem Jihočeského kraje získala škola sponzorské dary. Finanční prostředky jsou využívány ke vzdělávání dětí a žáků a umožňují realizaci školního vzdělávacího programu.

Dětem a žákům je poskytováno stravování v jídelně Centra Bazalka, o.p.s., České Budějovice. V rámci možností pracovníci jídelny vychází vstříc specifickým požadavkům na stravování dle doporučení lékaře, zákonných zástupců nebo pedagogických pracovníků, kteří reagují na momentální zdravotní stav žáka či dítěte. Dohledy při stravování vykonávají pedagogičtí pracovníci a asistenti pedagoga.

Škola poskytuje dětem a žákům informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví pravidelně na začátku školního roku. Záznamy o poučení dětí a žáků jsou zapisovány v třídních knihách. Škola se věnuje prevenci rizik související s činnostmi ve škole i mimo ni. Kniha úrazů je vedena v souladu s právním předpisem. Monitoringem při prohlídce školy nebyla zjištěna žádná potenciaální bezpečnostní rizika. Zaměstnanci jsou v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany pravidelně vzděláváni a při všech činnostech zabezpečují dohled nad dětmi a žáky.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají výbornou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Organizace výuky je přizpůsobena specifickým potřebám dětí a žáků. Výuka v ZŠS probíhá ve 4 třídách, z nichž jedna je zřízena pro žáky s poruchou autistického spektra, MŠS je jednotřídní s polodenním provozem. V rámci výchovně-vzdělávací činnosti uplatňují pedagogičtí pracovníci i některé metody pedagogické rehabilitace v duchu konceptu bazální stimulace, jejichž jádrem je aktivní zapojení vnímání jedince. Jedná se zejména polohování, relaxačních techniky, rozvíjení motoriky ruky, nácvik úchopů apod. Součástí vzdělávání jsou různé podpůrné terapie (canisterapie, hippoterapie, aj.). Škola vytvořila prostředí, které nabízí příjemnou atmosféru s nabídkou smyslových podnětů, které děti a žáky stimuluje. Adekvátní jsou organizační podmínky reflektující zvýšenou míru unavitelnosti dětí a žáků. Vyučovací hodina je rozdělena do více částí podle potřeb a individuálních schopností dětí a žáků. Preferována je individuální výuka v místnostech určených pro individuální terapii, která zvyšuje motivaci a aktivitu dětí a žáků.

Pedagogové při výběru učiva, didaktických metod, organizačních forem i struktury hodiny, přihlíží k věku a stupni postižení dětí a žáků. Každý žák má zpracovaný plán ucelené rehabilitace a individuálního rozvoje. Vhodně zvolené přiměřené cíle spolu se speciálně pedagogickými postupy a alternativními metodami výuky se uplatňují při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace, sebeobsluhy a dalších dovedností potřebných k úspěšné integraci do společnosti.

Edukaci usnadňuje dodržování každodenních komunitních rituálů. Učitelé usilují a neustále podněcují děti a žáky ke spontánnímu mluvení. Důsledně komentují vše, co se s dítětem i v jeho okolí děje. Komunikují s dětmi s žáky v krátkých větách a svoji řeč doprovází výraznou mimikou. Klíčové slovo ve větě nebo důležitý pojem je zvýrazněn gestem. Vzhledem k častým poruchám pozornosti pedagogové využívají mnohačetné opakování, tak aby došlo k zapamatování a udržení vzniklých paměťových stop. Pro děti s výraznějšími problémy ve verbální komunikaci a pro děti s diagnostikovanou poruchou autistického spektra byly jako komunikační prostředek využívány fotografie, piktogramy a další specifické symboly, vyhovující konkrétnímu dítěti a žákovi. Systémy alternativní komunikace podporují již existující komunikační možnosti a schopnosti, zvyšují kvalitu porozumění řeči a usnadňují vyjadřování. Jako náhradu mluvené řeči mají žáci vytvořenou svou komunikační knihu. Ta obsahuje obrázky, symboly a znaky, které účinně podporují verbální projev a tvoření vět. Postupně se žáci seznamují s novými symboly, o jejichž využívání usilují pedagogové ve spolupráci s rodiči. Děti a žáci mají k dispozici strukturované členění rozvrhu činností, tak aby se zvýšila jejich psychickou pohoda.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má výbornou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola při přijímání dětí respektuje rovný přístup ke vzdělávání. U dětí a žáků jsou speciální vzdělávací potřeby zjišťovány na základě speciálně pedagogického nebo psychologického vyšetření školským poradenským zařízením. Děti s nejtěžším postižením jsou vedeny a stimulovány pro dosažení maximálního naplnění jejich kapacity vývoje a rozvoje. Škola má vyšší absenci žáků. Tato zákonnými zástupci omluvená absence je způsobena zdravotními problémy provázející těžká postižení.

Každé dítě a žák pracuje podle předem připraveného plánu rozvoje, tento systém obsahuje edukační, výchovnou, ale i zdravotní oblast. Zaznamenávají se pokroky v sebeobsluze, v komunikaci apod. Plán vychází ze školních vzdělávacích programů a je důsledně individualizovaný podle možností a potřeb každého dítěte nebo žáka. Zpracovává se na školní rok a jeho účinnost je hodnocena průběžně. Škola využívá širší slovní hodnocení, které dokáže lépe vystihnout individuální pokrok každého žáka a poskytuje celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu i zdravotním stavu. Širší slovní hodnocení je formulováno ve smyslu pozitivní motivace a podpory osobního rozvoje dítěte a žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání dítěte a žáka v jeho vývoji, respektuje individuální předpoklady, nestejně tempo zrání a naznačuje perspektivy dalšího rozvoje dítěte či žáka.

Podarilo se nastavit pravidla spolupráce se zákonnými zástupci tak, aby bylo každému dítěti a žákovi zajištěna maximální podpora. Kontakt mezi pedagogy, poradenskými pracovníky sociálními pracovníky a rodiči se realizuje formou pravidelného setkávání (multidisciplinární setkávání) v kombinaci s písemným a telefonickým kontaktem. Každodenní přenos informací od rodičů dětí a žáků o jejich aktuálním zdravotním či psychickém stavu v písemné podobě je operativní a informace jsou hned dosažitelné, což

má vliv na výběr metod a forem práce a zvyšuje pocit bezpečí dětí. Četnost kontaktů s rodiči je vysoká co do počtu i frekvence. Otevírá se prostor pro metodickou podporu ze strany pedagoga i pracovníka a sociálních služeb i řešení problematiky vyšší absence dětí a žáků.

Vzdělávací nabídka je doplněna o specificky zaměřený projekt s environmentální tematikou, kde je podle potřeb začleněna speciálně pedagogická péče. Škola má vytvořený minimální preventivní program s důrazem na komunikaci, kooperaci a vytváření pozitivního a vstřícného klimatu školy. K němu přispívají tradiční akce (zahradní slavnost, výlety, sportovní odpoledne). Nabídka je rozšířena i o řadu kulturních akcí.

Škola má rozvinutou velmi dobrou spolupráci s partnery. Přínosná pro odbornost týmu je spolupráce s pracovišti v oblasti sociálních služeb, střediskem rané péče, speciálně pedagogickým centrem pro děti s poruchou autistického spektra, se sdružením pro autisty Apla Tábor i pracovištěm pro augmentativní a alternativní komunikaci. Škola je v kontaktu i s dalšími sdruženími a organizacemi zaměřenými zejména na speciální terapie. Ve spolupráci s nimi se daří aktivně monitorovat a následně zavádět do činnosti školy nejnovější trendy a poznatky. Inkluzivní aktivity škola prezentuje tradiční spoluprací se Střední odbornou školou veterinární v Českých Budějovicích i Vysokou školou technickou a ekonomickou, jejíž studenti se podílí na různých kulturních a společenských aktivitách. S centry sociálních služeb Nazaret Borovany, Empatie, Arpida České Budějovice sdílí škola řadu prospěšných aktivit. Škola je klinickým pracovištěm zdravotně sociální fakulty Jihočeské university.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají výbornou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *Prostředí školy je maximálně přizpůsobeno potřebám dětí a žáků a je na vysoké estetické úrovni*
- *Soustavný a systematický profesní rozvoj pracovníků školy*
- *Aplikace speciálně pedagogických forem a metod práce*
- *Podpora a empatický přístup vyučujících*
- *Týmová spolupráce*

Návrhy na zlepšení stavu

- *Zaměřit se na stabilitu v oblasti personálních podmínek*
- *Poskytovat metodickou pomoc začínajícím pedagogům*

Hodnocení vývoje

Škola navýšila svou kapacitu a v souvislosti s ní rozšířila své prostory o další budovu. I nadále si udržuje vysokou úroveň odbornosti pracovníků a zároveň rozšiřuje svou nabídku ve spojitosti se změnou klientely, neboť zřídila třídu pro děti s poruchou autistického spektra. Dbá o průběžné zlepšování materiálních podmínek a estetičnost prostředí. Poskytuje v jihočeském regionu významnou a kvalitní podporu dětem a žákům se středně těžkým a těžkým kombinovaným postižením nebo s poruchami autistického spektra a jejich rodičům.

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školy/školského zařízení celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výroční zpráva 2013/2014, 2014/2015
2. Organizační řád s platností od 1. 9. 2011
3. Školní vzdělávací program základní školy speciální „Světlem křížem krážem“ s platností od 1. 9. 2012
4. Plán EVVO s platností od 1. 9. 2011
5. Školní vzdělávací program mateřské školy speciální „Světlu vstříc“ s platností od 1. 9. 2013
6. Plány individuálního rozvoje 2015/2016
7. Minimální preventivní program 2015/2016
8. Třídní knihy
9. Rozvrhy hodin
10. Zápisy z pedagogických rad
11. Plány hospitační činnosti
12. Zakládací smlouva obecně prospěšné společnosti Centrum Bazalka – Základní škola speciální a Mateřská škola speciální o.p.s. Světluška ze dne 26. 5. 2008
13. Změna zakládací smlouvy ze dne 26. 5. 2008 byla provedena v Českých Budějovicích 3. 1. 2011
14. Změna zakládací smlouvy ze dne 3. 1. 2011 byla provedena v Českých Budějovicích dne 1. 3. 2012
15. Změna názvu na Centrum Bazalka – Základní škola speciální a Mateřská škola speciální o.p.s. ze dne 1. 3. 2012
16. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni inspekční činnosti
17. Doklady o odborné kvalifikaci všech pedagogických pracovníků
18. Školní řád mateřské školy ze dne 1. 9. 2011
19. Školní řád základní školy ze dne 1. 9. 2011
20. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně dětí a žáků
21. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů pro školní rok 2015/2016
22. Poučení dětí a žáků o bezpečnosti v třídní knize mateřské školy a základní školy za školní rok 2015/2016
23. Rozpočet na rok 2015
24. Výsledovka analytický rok 2015
25. Pohyb na účtech 2015
26. Financování asistentů pedagoga pro děti a žáky se zdravotním postižením v soukromých školách v roce 2014 a 2015“.

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka

Dufková v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Svatošová v. r.

V Českých Budějovicích 27. 6. 2016

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Kuzdasová, ředitelka školy

Kuzdasová v. r.

V Českých Budějovicích dne 30. 6. 2015